

проектів, спрямованих на відновлення економіки України під час воєнного стану та відбудовного періоду / Офіційний портал Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – URL: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/40332>.

4. Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо державної підтримки сільського господарства та експорту сільськогосподарської продукції під час воєнного стану / Офіційний портал Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – URL: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/40438>.

5. Проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення державного регулювання безпечності харчових продуктів та розвитку тваринництва / Офіційний портал Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – URL: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/41035>.

Abstract. The article examines the legislative initiatives of the Parliament of Ukraine (Verkhovna Rada of Ukraine) in the field of agrarian policy, analyzes the main bills that contribute to the food security of the state, support of agricultural producers, and the implementation of investment projects aimed at restoring the country's economy.

Keywords: draft law, food security, agricultural producers, economic recovery, state support, state regulation.

УДК 37.034

СУТНІСТЬ І ОСОБЛИВОСТІ МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ ШКОЛЯРІВ

Короленко В. Л., канд. пед. наук
e-mail: vlkoroenko@ukr.net

Миколаївський національний аграрний університет

Анотація. На сучасному етапі розвитку українського суспільства існує необхідність змін у моральному вихованні учнівської молоді; а також необхідним є пошук нових шляхів підвищення впливу на процес морального виховання школярів.

Ключові слова: моральне формування, мораль, моральне виховання, особливості морального виховання.

На кожному етапі розвитку людського суспільства, проблеми морального виховання підростаючого покоління займають особливе місце у наукових дослідженнях, розробках та у соціально-педагогічній практиці. Високоморальна людина досить компетентна в соціальних навичках, добре розуміє почуття інших людей і добре висловлює свої почуття, має знання фізичного та соціального світу. Морально вихована людина об'єктивна і неупереджена при розгляді життєвих ситуацій. Моральна людина розглядає свою поведінку в незнайомій ситуації або обговорює досконалу дію, вона розглядає її в рамках загальнолюдських моральних принципів, що ґрунтуються як на повазі прав інших людей, так і своїх.

Виховання моралі в людини готує її до пошуку та знаходження гуманних рішень своїх проблем та проблем інших людей. Мотивує гуманні прояви людини в суспільстві, формує в неї навички та звички до повсякденного прояву людяності, пошуку та знаходження морального виходу з кожної життєвої ситуації. Моральне виховання є основою духовного розвитку особистості. Сконструйовані погляди та переконання про моральність, відповідні їм цінності та якості зумовлюють розвиток особистості загалом та окремих її компонентів у змістовному плані.

Процес морального виховання, самовиховання та розвитку має ряд специфічних особливостей: набуття нового морального досвіду відбувається на основі старого; вплив на дітей опосередковується їх свідомістю, почуттями, потребами, інтересами, схильностями, здібностями; за допомогою зовнішніх впливів моральні вимоги суспільства трансформуються у внутрішні спонукання та потреби; носить динамічний характер. Аналізуючи складність та особливості сучасного процесу морального виховання, що визначаються складною структурою особистості школяра, можна стверджувати, що цей процес йде від морального досвіду до моральних переконань, а від них до відповідної поведінки, яка поступово закріплюється у моральних звичках. У своїх дослідженнях М. Болдирев стверджує, що саме вони забезпечують стійку моральну поведінку та побудову відповідних моральних установок особистості. Завдяки моральним переконанням школяр відчуває, моральне задоволення від своєї моральної поведінки та моральної поведінки оточуючих [1].

Однією з основних умов морального формування підростаючої особистості є всебічний і систематичний моральний досвід учня, його залучення до складних моральних відносин, у яких освоюються поняття моральних і принципів. Моральне виховання це цілеспрямований процес формування моральної свідомості, моральних переконань, звичок, якостей. Важливо, те як сприймаються і розуміються моральні уявлення та вимоги, як вони переломлюються через психологічні стани учнів, через їх соціально-моральний досвід, чи вони внутрішньо значущі для них. Процес морального виховання є цілеспрямованим та організованим, в якому моральні знання накопичуються через набутий моральний досвід учня в умовах його активної діяльності у відповідному громадському об'єднанні. Залучення учня у різні види діяльності дає можливість формувати в нього моральну свідомість, розвиває моральні почуття, виробляє звички та прояви моральних якостей. У цьому процесі особливе місце займає цілеспрямоване оволодіння етичними знаннями про моральні норми та принципи. Моральне виховання ефективно, якщо у свідомості дітей, у тому життєвому досвіді є достатньо уявлень про норми і правила поведінки у суспільстві [1].

На думку В. Сухомлинського, моральне виховання – це насамперед формування світоглядної сутності людини, її громадянських поглядів, переконань, почуття, поведінки, вчинків, єдності слова та справи [3].

У свою чергу Ж. Піаже підкреслює наявність у дітей двох моральних принципів: моралі примусу та моралі співробітництва. Він стверджує, що дитина

приймає від дорослого певну кількість приписів, яким має підкорятися за будь-яких обставин [2].

Аналіз різних теоретичних поглядів дозволяє визначити власну позицію щодо проблеми морального виховання підростаючої особистості. Ми вважаємо, що моральне виховання – це єдиний, безперервний, суперечливий процес оволодіння суспільством. Процес, у якому створюються педагогічні умови, щоб забезпечити перетворення керованих виховних впливів на самокеровані, саморегулюючі свідомість і поведінка учня відповідно до морального ідеалу. Процес, у якому учні опановують моральними цінностями, трансформує їх у власне бачення, у якість особистості, у життєву позицію і допомагає їм познайомитися з існуючими моральними нормами, принципами і цінностями у сучасному суспільстві.

Список використаних джерел:

1. Болдирев М. І. Моральне виховання школярів: Питання теорії / М. І. Болдирев. – К. : Педагогіка, 2017. – 224 с.
2. Піаже Ж. Моральное суждение у ребенка. Хмельницький : Хіруп, 2006. 480 с.
3. Сухомлинський В. Батьківська педагогіка. К. : Педагогіка, 2019. 26 с.

Abstract. At the current stage of the development of the Ukrainian society, there is a need for changes in the moral development of young students; and it is also necessary to look for new ways to promote the process of moral upbringing of schoolchildren.

Keywords: moral shaping, morality, moral shaping, peculiarities of moral shaping.

УДК 001.4;338.43

ІНТЕГРАЦІЯ ЗАНЯТЬ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ З ЕКОНОМІЧНИМИ ГАЛУЗЕВИМИ ДИСЦИПЛІНАМИ

Кравченко Т. П., канд. філол. наук, доцент
e-mail: kravchenko@mna.u.edu.ua

Миколаївський національний аграрний університет

Анотація. У даній темі розглядається інтеграція занять української мови з економічними галузевими дисциплінами в навчальному процесі. Автори досліджують можливості та переваги такого підходу, а також надають приклади конкретних методів інтеграції. Основні ключові слова: інтеграція, українська мова, економіка, галузеві дисципліни.

Ключові слова: інтеграція, українська мова, економіка, галузеві дисципліни.

Постіндустріальне, або інформаційне, суспільство ставить перед системою освіти нові вимоги, оскільки молода людина має набути компетентностей орієнтуватися в широкому загальному інформації, щоб обирати й інтегрувати